Gümrük Koçu - Ufuk Çetintaş

Karma Mevzuat – 30 Soru İşaretli Çözümlü

Transit, beyan, YYS, geri verme, TIR, antrepo ve geçici ithalat. Her soru sınav kâğıdında çözülüyormuş gibi kalemle işaretlendi; ardından çözümü anlatıldı.

Bu dosyayı nasıl kullanacaksın?

1. Her soru yeni bir sayfada başlar. Önce üstteki soru tipine ve dayanağa bak.
2. İşaretleri sırayla takip et: kökte boyanan kelime, şıklarda altı çizilen tuzak, kenardaki kısa not.
3. Çözüm kutusunu oku. “Dikkat” notundaki tuzağı kendi çözdüğün sorularda da ara.

İşaretlerin anlamı

değildir	**Sarı fosforlu:** soru kökündeki anahtar kelime. Değildir, yanlıştır, hangileri, süre, sayı, oran, makam adı, “itibaren” gibi.
beş yıl	**Kırmızı alt çizgi:** tuzak. Şıkta ya da önermede yanlışı taşıyan kelime veya rakam.
~~C) 47.000 Avro~~	**Üstü çizili, soluk şık:** elenen şık. Yanındaki kenar notu neden elendiğini söyler.
B) 44.000 Avro	**Yeşil kutu ve yeşil fosforlu:** doğru cevap.
D Y	**D / Y:** önermeli sorularda önermenin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğu.
✕ süre yanlış ✓ Doğru cevap	**El yazısı kenar notu:** sınav kâğıdına kurşun kalemle düşeceğin kısa not.

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 85**

Soru 1 **Doğru / yanlış hüküm** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 85

1. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre transit rejiminde teminata ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

YANLIŞ olanı arıyoruz

A) Tek bir transit işlemi için bireysel teminat, Müsteşarlık tarafından izin verilmesi halinde birden fazla transit işlemi için kapsamlı teminat verilebilir.

✕ bireysel / kapsamlı doğru

B) Müsteşarlık, büyük ölçekli kaçakçılığa konu olabilecek eşya için kapsamlı teminat uygulamasını geçici olarak kaldırmaya yetkilidir.

✕ geçici kaldırma doğru

C) Güvenilirlik standartlarına sahip oldukları gümrük idaresince belirlenen kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir.

✕ güvenilir kişiye kolaylık, doğru

D) Havayolu, boru hattı, demiryolu ve denizyoluyla yapılan taşımalar için yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

✕ teminat aranmaz, doğru

E) Teminattan vazgeçme izni, Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın transit işlemlerinde de uygulanır.

✓ Doğru cevap
Kanunda: uygulanmaz

Çözüm

Bu soru transit rejiminde teminatı soruyor. Transit eşyasının vergileri henüz alınmamıştır; yolda bir aksilik olursa devletin alacağını güvenceye alan şey teminattır. O yüzden teminatın ne zaman istendiğini, ne zaman hafifletildiğini iyi bilmek gerekir.

Kural şudur: transit eşyası için teminat verilmesi zorunludur. Ancak havayolu, boru hattı, demiryolu ve denizyoluyla yapılan taşımalarda, yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz. Teminat iki şekilde verilir: tek bir transit işlemi için bireysel teminat, Müsteşarlık izin verirse birden fazla işlem için kapsamlı teminat. Güvenilirlik standartlarına sahip olduğu gümrük idaresince belirlenen kişilere indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir. Müsteşarlık da özel durumlarda indirilmiş tutarda kapsamlı teminatı, büyük ölçekli kaçakçılığa konu olabilecek eşyada ise kapsamlı teminatı geçici olarak kaldırabilir.

> Soru yanlış olanı istiyor. Kanun, teminattan vazgeçme izninin Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın transit işlemlerinde uygulanmayacağını açıkça söyler. E seçeneği ise "uygulanır" diyerek bunun tam tersini kurmuştur. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

A seçeneği bireysel ve kapsamlı teminat ayrımını doğru veriyor. B seçeneği Müsteşarlığın geçici kaldırma yetkisini, C seçeneği güvenilir kişilere tanınan indirim ve vazgeçme imkânını, D seçeneği de teminat aranmayan taşıma şekillerini mevzuattaki haliyle aktarıyor. Dördü de doğru bilgi içerdiği için yanlışı soran bu soruda cevap olamaz.

Dikkat: Teminattan vazgeçme bir kolaylıktır ve yüksek riskli eşyada işlemez; soru kökündeki "yanlıştır" kelimesini atlayan öğrenci doğru bilgi içeren şıklardan birine yönelebilir.

(MD 85)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 213**

Soru 2 Süre + başlangıç Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 213

2. Gümrük Yönetmeliği'ne göre sistem üzerinden yapılan transit beyanlarının, kabul işlemi yapılmak üzere hareket gümrük idaresine sunulmaması nedeniyle reddedilmesine ilişkin süre ve bu sürenin başlangıç noktası aşağıdakilerden hangisinde birlikte doğru verilmiştir?

2 bilgi: süre + başlangıç

A) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girdiği tarihten itibaren otuz gün — ✗ başlangıç yanlış

B) Eşyanın hareket gümrük idaresine getirildiği tarihten itibaren otuz gün — ✗ başlangıç yanlış

C) Beyanın yapıldığı tarihten itibaren otuz gün — ✓ Doğru cevap 30 gün + beyan tarihi

D) Beyanın yapıldığı tarihten itibaren altmış gün — ✗ süre yanlış

E) Beyanın yapıldığı tarihten itibaren yirmi sekiz gün — ✗ 28 gün başka kural

Çözüm

Bu soru, sistem üzerinden yapılan bir transit beyanının hareket gümrük idaresine sunulmadan ne kadar bekleyebileceğini soruyor. Süre sorularında rakamı ve sürenin hangi olaydan başladığını birlikte bilmek gerekir.

Yönetmeliğe göre transit beyanı Türkçe olarak, rejim hak sahibi tarafından ve kâğıt usulde işlem yapılan durumlar hariç sistem üzerinden yapılır. Sistem üzerinden yapılan beyan, beyanın yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde kabul işlemi için hareket gümrük idaresine sunulmazsa hareket gümrük idaresince reddedilir. Hareket idaresince kabul işlemi yapılmayan transit beyanlarının bu şekilde reddedilmesinde Kanunun 241. maddesi uyarınca işlem yapılmaz; yani ret nedeniyle ayrıca ceza yoluna gidilmez.

> Sorudaki iki unsur C seçeneğinde birlikte yer alıyor: süre otuz gün, başlangıç ise beyanın yapıldığı tarih. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

A seçeneği süreyi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girdiği tarihten, B seçeneği eşyanın hareket gümrük idaresine getirildiği tarihten başlatıyor; rakam doğru olsa da başlangıç yanlış. D seçeneğindeki altmış gün ve E seçeneğindeki yirmi sekiz gün ise başlangıcı doğru verse de süreyi yanlış gösteriyor.

Dikkat: Transit konusunda 28 günlük süreler de geçer (örneğin varışta eksik çıkan eşyanın ispatında); beyanın reddindeki otuz günü bu sürelerle karıştırmamak gerekir.

(MD 213)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 228**

Soru 3 | **Doğru / yanlış hüküm** | Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 228

3. Gümrük Yönetmeliği'ne göre transit rejimine tabi eşyanın mücbir sebep veya beklenmeyen haller nedeniyle telef veya kaybının kanıtlanmasına ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

DOĞRU olanı arıyoruz

A) Ulusal transit işlemlerinde kanıtlayıcı belgeler, incelenmek ve kabul edilmek üzere varış gümrük idaresine sunulur.

✕ doğrusu: hareket idaresi

B) Herkesçe bilinen ve duyulan olaylar yüzünden meydana gelen kayıp, Cumhuriyet Savcılığınca hazırlık tahkikatı üzerine verilen belge ile kanıtlanır.

✕ savcılık: hırsızlıkta

C) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, olayın meydana geldiği yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile kanıtlanır.

✕ mülki amir: bilinen olayda

D) Trafik kazaları, trafik kaza raporuna göre ve en yakın gümrük idaresinin tespiti üzerine gümrük idare amirinin kararıyla kanıtlanır.

✓ Doğru cevap
rapor + tespit + karar

E) Kanıtlayıcı belgelerin incelenmesi ve kabulü Bakanlığa aittir; belgelerdeki eksiklikler Bakanlıkça tamamlatılır.

✕ yetki ilgili idarede

Çözüm

Bu soru, transit sırasında eşyanın mücbir sebep veya beklenmeyen hal yüzünden telef olması ya da kaybolması halinde bunun nasıl ispat edileceğini soruyor. Her olay türüne ayrı bir belge bağlandığı için eşleştirme hatası çok yapılır.

Telef veya kayıp kanıtlanırsa gümrük vergileri aranmaz. Kanıtlama şöyle yapılır: suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belgeyle; herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylardan doğan hasar, telef veya kayıp, o yerin en büyük mülki idare amirinin vereceği belgeyle; trafik kazaları ise trafik kaza raporuna göre ve en yakın gümrük idaresinin tespiti sonucunda gümrük idare amirinin vereceği kararla. Bu belgeler ulusal transit işlemlerinde hareket gümrük idaresine sunulur. İncelenmeleri ve kabulü ilgili idareye aittir; eksiklikleri de ilgili idare, belgeyi veren makamlarla yazışarak tamamlatır.

> D seçeneği trafik kazasının ispat yolunu kaza raporu, en yakın gümrük idaresinin tespiti ve gümrük idare amirinin kararı olmak üzere eksiksiz veriyor. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

A seçeneğinde belgelerin sunulacağı yer varış gümrük idaresi olarak yazılmış; doğrusu hareket gümrük idaresidir. B ve C seçeneklerinde makamların yeri değiştirilmiş: Cumhuriyet Savcılığının belgesi suçüstü hırsızlıklar için, mülki idare amirinin belgesi herkesçe bilinen olaylar için aranır. E seçeneği inceleme ve kabul yetkisini Bakanlığa vermiş; oysa bu yetki ilgili idareye aittir.

Dikkat: "Savcılık–hırsızlık" ve "mülki amir–herkesçe bilinen olay" eşleşmesini ters çeviren şıklar bu sorunun asıl tuzağıdır.

(MD 228)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 230**

Soru 4 | **Önermeli** | Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 230

4. Gümrük Yönetmeliği'ne göre transit rejiminde basitleştirme izninin verilebilmesi için başvuru sahibinde aranan genel koşullara ilişkin olarak;

I. Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının %2'sini aşan sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olması gerekir.

II. Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde işlem gören beyanname sayısının %2'sini aşan sayıda gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle usulsüzlük cezası uygulanmamış olması gerekir.

III. Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yıl içinde en az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamı eşyanın transit edilmesi veya ilgili basitleştirilmiş usul kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilebileceğine ilişkin bilgi ve belgelerin sunulması gerekir.

IV. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile iktisadi devlet teşekküllerinin başvurularında da bu koşulların tamamı aranır.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) ~~Yalnız I~~
B) I ve III
C) ~~II ve III~~
D) ~~I, III ve IV~~
E) ~~II, III ve IV~~

D vergi kaybında %2
Y usulsüzlükte %5
D 500 beyanname doğru
Y kamuda hiç aranmaz
her önermeye D / Y
✕ III de doğru
✓ Doğru cevap
✕ II yanlış
✕ IV yanlış
✕ II ve IV yanlış

Çözüm

Bu soru transit rejiminde kapsamlı teminat, teminattan vazgeçme ve taşıma şekillerine özgü basitleştirmeler gibi izinler için başvuru sahibinde aranan genel şartları soruyor. Burada iki ayrı yüzde oranı var; öğrencinin bunları ayırt edip edemediği ölçülüyor.

Başvuru sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması gerekir. Ceza geçmişine iki ayrı ölçü uygulanır: başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük son bir yılda, işlem gören beyanname sayısının %2'sini aşan sayıda vergi kaybına neden olan ihlal nedeniyle ceza uygulanmamış olmalı; aynı dönemde beyanname sayısının %5'ini aşan sayıda usulsüzlük cezası da uygulanmamış olmalıdır. Ayrıca son bir yılda en az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamı eşyayı transit etmiş olmak ya da yükümlülükleri yerine getirebileceğini bilgi ve belgeyle göstermek gerekir.

> I. önerme vergi kaybına yol açan ihlallerdeki %2 ölçüsünü, III. önerme de 500 beyanname şartını doğru veriyor. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

II. önerme yanlıştır, çünkü usulsüzlük cezalarında ölçü %2 değil %5'tir. IV. önerme de yanlıştır; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bunlara ait bağlı müesseselerin başvurularında bu şartlar hiç aranmaz. Bu yüzden II veya IV'ü içeren C, D ve E seçenekleri elenir; A seçeneği ise doğru olan III'ü dışarıda bıraktığı için eksiktir.

Dikkat: Vergi kaybına neden olan ihlalde %2, usulsüzlük cezasında %5 aranır; iki oranın yer değiştirmesi bu sorunun tuzağıdır.

(MD 230)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 239**

Soru 5 | **Somut olay · süre** | Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 239

5. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilerek ulusal transit rejimi altında taşınan serbest dolaşımda olmayan eşyanın varış gümrük idaresinde yapılan muayenesinde, eşyanın beyanda belirtilen cinsine uygun olduğu ancak beyana göre 15 koli eksik çıktığı tespit edilmiş ve varış gümrük idaresince eksik miktar üzerinden hareket gümrük idaresine uyuşmazlık bildirilmiştir. Rejim hak sahibi süre uzatımı için herhangi bir başvuruda bulunmamıştır.

uzatma yok: süre 28 gün

Buna göre Gümrük Yönetmeliği çerçevesinde rejim hak sahibi, eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemeden kaynaklandığını hangi süre içinde ve hangi gümrük idaresine ispat etmek zorundadır?

2 bilgi: süre + idare

A) Varış bildirimini müteakip 28 gün içinde hareket gümrük idaresine — ✗ başlangıç yanlış

B) Varış bildirimini müteakip 3 gün içinde varış gümrük idaresine — ✗ 3 gün ödeme içindir

C) Uyuşmazlık bildiriminden itibaren 56 gün içinde hareket gümrük idaresine — ✗ 56 gün uzatmayla olur

D) Uyuşmazlık bildiriminden itibaren 28 gün içinde varış gümrük idaresine — ✗ ispat hareket idaresine

E) Uyuşmazlık bildiriminden itibaren 28 gün içinde hareket gümrük idaresine — ✓ Doğru cevap: 28 gün + hareket idaresi

Çözüm

Bu soru ulusal transitte varışta eksik çıkan eşyanın akıbetini soruyor. Olayda eşyanın cinsi beyana uygun, sadece 15 koli eksik; rejim hak sahibi de süre uzatımı istememiş. Bizden olağan ispat süresini ve ispatın yapılacağı idareyi bilmemiz isteniyor.

Yönetmeliğe göre bu durumda varış gümrük idaresi, eksik miktar üzerinden hareket gümrük idaresine uyuşmazlık bildirir. Rejim hak sahibi, eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemeden veya yanlış beyandan kaynaklandığını uyuşmazlık bildiriminden itibaren 28 gün içinde hareket gümrük idaresine ispat etmek zorundadır; bu süre yazılı başvuru halinde 28 gün daha uzatılabilir. İspat edilirse rejim ibra edilir; edilemezse vergiler ve diğer yükler tahsil edilir, ayrıca gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası uygulanır. Yükümlü dilerse vergi ve cezayı, varış bildirimini müteakip üç gün içinde varış idaresinde ödeyebilir.

> Olayda uzatma talebi olmadığından süre 28 gündür, başlangıç uyuşmazlık bildirimidir ve ispat hareket gümrük idaresine yapılır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

A seçeneği süreyi varış bildiriminden başlatıyor. B seçeneğindeki üç gün ve varış gümrük idaresi ispat için değil, vergi ve cezanın varışta ödenmek istendiği hal içindir. C seçeneğindeki 56 gün, ancak yazılı başvuruyla uzatma alınırsa ulaşılan toplam süredir. D seçeneği süreyi doğru verse de ispatın yapılacağı yeri varış idaresi olarak gösteriyor.

Dikkat: Uyuşmazlığı varış idaresi bildirir ama ispatın sunulduğu ve rejimi ibra eden yer hareket gümrük idaresidir; bu iki idareyi karıştırmayın.

(MD 239)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 62 VE 64**

Soru 6 Kapsam dışı Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 62

6. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre bir beyannamenin tescilinin belirli bir kişi için özel yükümlülükler getirmesi halinde aranan, beyan sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması koşulu aşağıdakilerden hangisine uygulanmaz?

istisnayı arıyoruz: transit, geçici ithalat, arızi

A) Geçici ithalat beyanında bulunan kişilere

✓ Doğru cevap istisna listesinde var

~~B) Dahilde işleme rejimi beyanında bulunan kişilere~~

✗ istisna değil

~~C) Serbest dolaşıma giriş beyanında bulunan kişilere~~

✗ istisna değil

~~D) Gümrük kontrolü altında işleme rejimi beyanında bulunan kişilere~~

✗ istisna değil

~~E) Gümrük antrepo rejimi beyanında bulunan kişilere~~

✗ istisna değil

Çözüm

Bu soru beyan sahibinde aranan "Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olma" şartının istisnasını soruyor. Kuralı ve istisnasını birlikte bilmek gerekir.

Kanuna göre gümrük beyannamesi, eşyayı ve rejimin uygulanması için gerekli belgeleri yetkili gümrük idaresine verme yetkisine sahip olan ya da verilmesini sağlayabilen kişiler tarafından verilebilir. Ancak beyannamenin tescili belirli bir kişi için özel yükümlülükler doğuruyorsa beyan o kişi tarafından veya o kişi hesabına yapılır ve beyan sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olması gerekir. Kanun bu yerleşiklik şartına üç istisna tanır: transit beyanında bulunanlar, geçici ithalat beyanında bulunanlar ve gümrük idaresinin uygun bulması koşuluyla arızi olarak beyanda bulunanlar.

> Seçenekler arasında bu istisnalardan yalnızca geçici ithalat beyanı yer alıyor. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

B seçeneğindeki dahilde işleme, C seçeneğindeki serbest dolaşıma giriş, D seçeneğindeki gümrük kontrolü altında işleme ve E seçeneğindeki gümrük antrepo rejimi beyanları için Kanunda böyle bir istisna yoktur. Bu beyanlarda tescil belirli bir kişi için özel yükümlülük doğuruyorsa yerleşiklik şartı aranır.

Dikkat: İstisna listesinde yalnızca transit, geçici ithalat ve arızi beyan sayılmıştır; diğer rejimleri de bu listeye eklemek sorunun tuzağıdır.

(MD 62)

Soru 7 **Önermeli** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 64

7. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre tescil edilmiş beyannamenin iptali ve tescilden sonra eşyanın durumuna ilişkin olarak;

I. Gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, iptal talebi muayene sonucu beklenmeksizin kabul edilir.

II. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

III. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.

IV. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturur.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I ve II
B) I ve IV
C) III ve IV
D) II ve III
E) I, II ve III

Y muayene sonucu beklenir
D imha / çıkış izni
D teslimden sonra iptal yok
Y engel oluşturmaz
her önermeye D / Y
✕ I yanlış
✕ I ve IV yanlış
✕ IV yanlış
✓ Doğru cevap
✕ I yanlış

Çözüm

Bu soru tescil edilmiş beyannamenin iptalini ve tescilden sonra eşyada ortaya çıkan durumları düzenleyen Kanun hükmünü soruyor. Önermeler hükmün cümlelerine çok yakın yazılmış; fark çoğu zaman tek bir kelimede saklı.

Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla o rejime tabi tutulduğunu ya da beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığını gösteren belgeler ibraz edilirse tescilli beyannameyi iptal edebilir. Ancak eşyanın muayene edileceği beyan sahibine bildirilmişse muayene sonucu alınmadan iptal talebi kabul edilmez. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelen eşyanın talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşya teslim edildikten sonra beyanname iptal edilemez. İptal, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel değildir.

> II. ve III. önermeler hükmü aynen yansıtıyor. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

I. önerme yanlıştır; muayene bildirilmişse iptal talebi muayene sonucu beklenmeden kabul edilmez, önerme bunun tersini söylüyor. IV. önerme de yanlıştır; iptal, cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu yüzden I'i içeren A, B ve E seçenekleri ile IV'ü içeren C seçeneği elenir.

Dikkat: "Engel oluşturmaz" ifadesinin "engel oluşturur" yapılması gibi tek kelimelik değişiklikler bu tür önermeli sorularda en sık kurulan tuzaktır.

(MD 64)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 124**

Soru 8 | **Somut olay · iki bilgi** | Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 124

8. (A) firması, gümrük antrepo rejimine tabi tutmak istediği eşyayı yanlışlıkla ithalat vergilerinin ödenmesini gerektiren serbest dolaşıma giriş rejimi beyannamesi ile beyan etmiş ve eşya teslim edilmiştir. Firma, iptal için aranan şartların tamamının yerine getirildiğini kanıtlayarak beyannamenin iptalini talep etmek istemektedir.

yanlış rejim: iptal talebi

Buna göre Gümrük Yönetmeliği çerçevesinde iptal talebinin yapılması gereken süre ile antrepo rejimine ilişkin beyannamenin geçerli olacağı tarih aşağıdakilerden hangisinde birlikte doğru verilmiştir?

1: süre 2: geçerlilik

A) Tescil tarihinden itibaren üç ay – İlk beyannamenin tescil tarihi ✓ Doğru cevap — 3 ay + ilk tescil tarihi

~~B) Tescil tarihinden itibaren bir ay – İlk beyannamenin tescil tarihi~~ ✗ süre üç ay

~~C) Tescil tarihinden itibaren üç yıl – İlk beyannamenin tescil tarihi~~ ✗ süre üç ay

~~D) Teslim tarihinden itibaren üç ay – Yeni beyannamenin tescil tarihi~~ ✗ iki yönden yanlış

~~E) Tescil tarihinden itibaren üç ay – Yeni beyannamenin tescil tarihi~~ ✗ geçerlilik: ilk tescil

Çözüm

Bu soru, eşyanın istenen rejim yerine yanlışlıkla ithalat vergilerinin ödenmesini gerektiren bir rejimle beyan edilmesi halinde beyannamenin iptalini soruyor. Olayda antrepoya konulmak istenen eşya serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle beyan edilmiş ve teslim edilmiş.

Yönetmeliğe göre bu durumda gümrük idaresi, beyan sahibinin talebi üzerine ve üç şartın tamamı kanıtlanırsa beyannameyi iptal edebilir: eşyanın herhangi bir kullanımının istenen rejime tabi tutulmasına engel olmaması, tescil sırasında istenen rejime ilişkin bütün yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması ve eşyanın bu rejime gecikmeksizin girişinin mümkün olması. İptal talebi, beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır; mücbir sebep ve beklenmeyen haller kanıtlanırsa süre aşılsa da başvuru kabul edilebilir. İstenen rejime ilişkin beyanname ise ilk beyannamenin tescil tarihinden itibaren geçerli olur.

> Süre tescilden itibaren üç ay, geçerlilik tarihi de ilk beyannamenin tescil tarihidir. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

B seçeneğindeki bir ay ve C seçeneğindeki üç yıl süre bakımından yanlıştır. D seçeneği süreyi teslim tarihinden başlatıyor ve geçerliliği yeni beyannamenin tescil tarihine bağlıyor; iki yönden hatalıdır. E seçeneği süreyi doğru verse de geçerlilik tarihini yeni beyannameye bağladığı için yanlıştır.

Dikkat: Yeni beyanname sonradan verilse de ilk beyannamenin tescil tarihinden itibaren geçerli olur; “yeni beyanname, yeni tarih” diye düşünmek bu sorunun tuzağıdır.

(MD 124)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 144**

Soru 9 | **Boşluk doldurma** | Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 144

9. Gümrük Yönetmeliği'nin serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanların tamamlanmasına ilişkin hükümlerine göre;

"Beyanname tescil edildiğinde eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, söz konusu tescil tarihinden itibaren ..... bir ayı geçemez. İndirimli veya sıfır oranında ithalat vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, beyan sahibinin talebi üzerine verilecek ek süre ..... üç ayı geçemez."

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

1. boşluk: olağan süre
2. boşluk: ek süre

A) bir ayı – altı ayı — ✗ ek süre üç ay

B) üç ayı – bir ayı — ✗ sıra ters çevrilmiş

C) bir ayı – üç ayı — ✓ Doğru cevap: bir ay – üç ay

D) on beş günü – üç ayı — ✗ 15 gün öngörülmemiş

E) üç ayı – altı ayı — ✗ ikisi de yanlış

Çözüm

Bu soru serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanla tescil edilen beyannamenin ne kadar sürede tamamlanacağını soruyor. İki ayrı süre var ve hangisinin hangi duruma ait olduğu önemli.

Beyanname tescil edildiğinde eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Eksik belge indirimli veya sıfır oranlı ithalat vergisinin uygulanması için gerekiyorsa, eşyanın bu şekilde vergilendirileceğine dair yeterli nedenler bulunması ve beyan sahibinin talep etmesi halinde ek süre verilebilir; bu ek süre üç ayı geçemez. Eksiklik gümrük kıymetiyle ilgiliyse ve daha uzun süre gerektiği kanıtlanırsa gümrük idaresi daha uzun bir süre belirleyebilir. Verilen sürede tamamlanmayan eksik beyanda ödenmesi gereken vergiler ertelenmez.

> Birinci boşluğa bir ay, ikinci boşluğa üç ay gelir. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

A seçeneği olağan süreyi doğru verse de ek süreyi altı ay olarak yazmış. B seçeneği iki süreyi yer değiştirmiş. D seçeneğindeki on beş gün, mevzuatta eksik beyanın tamamlanması için öngörülmüş bir süre değildir. E seçeneğinde ise iki süre de yanlıştır.

Dikkat: Olağan süre bir ay, ek süre üç aydır; iki süreyi yer değiştiren şık, soruyu aceleyle okuyan öğrenciyi yakalamak için konmuştur.

(MD 144)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 150 VE 158**

Soru 10 Eşleştirme Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 150, 158

10. Gümrük Yönetmeliği'ne göre basitleştirilmiş usulde yapılan işlemler ile bu işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın verilme süreleri bakımından aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

C, D, E aynı süre: yan yana koy

A) Serbest dolaşıma giriş beyanının sonradan tahakkuk eden kıymet unsurunu içermesi – Tahakkuk ayını takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamı

✗ 26. gün doğru

B) Faturası eklenmeden e-irsaliye ile kabul edilen posta ve hızlı kargo ihracat beyanı – Beyanı takiben yedi iş günü

✗ 7 iş günü doğru

C) Bir ay içinde serbest dolaşıma girişte basitleştirilmiş usule göre yapılan işlemler – İzleyen ayın ilk üç günü

✗ genel kural, doğru

D) Bir ay içinde deniz taşıtları ile hava gemilerine yapılan ve ihracat sayılan teslimler – İzleyen ayın ilk üç günü

✓ Doğru cevap doğrusu: ilk yedi iş günü

E) Bir ay içinde ihracat rejiminde gerçekleştirilen basitleştirilmiş işlemler – İzleyen ayın ilk üç günü

✗ genel kural, doğru

Çözüm

Bu soru basitleştirilmiş usulde yapılan işlemlerden sonra verilecek tamamlayıcı beyanın sürelerini soruyor. Serbest dolaşıma giriş ve ihracatta genel kural aynıdır, ama birkaç özel durumun kendine ait süresi vardır.

Bir ay içinde serbest dolaşıma girişte ya da ihracatta basitleştirilmiş usule göre yapılan işlemler için tamamlayıcı beyan, izleyen ayın ilk üç günü içinde verilir. Serbest dolaşıma giriş beyanı sonradan tahakkuk eden kıymet unsurlarını içeriyorsa tamamlayıcı beyan, eksik kıymet unsurunun tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir. Bir ay içinde deniz taşıtları ve hava gemilerine yapılan ve ihracat sayılan teslimlerde tamamlayıcı beyan, izleyen ayın ilk yedi iş günü içinde yapılır. Posta idaresi ve hızlı kargo şirketlerinin faturası eklenmeden e-irsaliye ile kabul edilen beyanlarında ise tamamlayıcı beyan, beyanı takiben yedi iş günü içinde verilir.

> Soru yanlış eşleştirmeyi istiyor. Deniz taşıtları ve hava gemilerine yapılan ihracat sayılan teslimlerde süre izleyen ayın ilk üç günü değil, ilk yedi iş günüdür. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

A seçeneği kıymet unsuruna bağlı yirmi altıncı gün kuralını, B seçeneği posta ve hızlı kargo için yedi iş günü kuralını, C seçeneği serbest dolaşıma girişteki üç gün kuralını, E seçeneği de ihracattaki üç gün kuralını doğru eşleştirmiştir.

Dikkat: Gemilere ve hava gemilerine yapılan teslimler ihracat sayılsa da genel üç günlük kurala tabi değildir; "ihracatsa üç gün" diye genelleme yapmak bu sorunun tuzağıdır.

(MD 150, 158)

KONU **YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK – MADDE 4 VE 4/A**

Soru 11 Kapsam dışı Dayanak: Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına İlişkin Yönetmelik md. 4

11. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına ilişkin Yönetmelik hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerinin ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın yararlanabileceği uygulama ve kolaylıklar arasında yer almaz?

talepsiz GELMEYENİ arıyoruz

A) Eksik beyan usulü — ✗ talepsiz gelir

B) Götürü teminat uygulaması — ✓ Doğru cevap talep + ek koşul ister

C) Yeşil hat uygulaması — ✗ talepsiz gelir

D) Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme kolaylığı — ✗ talepsiz gelir

E) Kısmi teminat uygulaması — ✗ kısmi teminat talepsiz

Çözüm

Bu soru yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün sağladığı kolaylıkları “kendiliğinden gelenler” ve “talep edilince verilenler” diye ayırabiliyor muyuz, onu ölçüyor.

Yönetmeliğe göre YYS sahipleri ayrıca bir talebe gerek kalmadan eksik beyan usulünden ve kısmi teminat uygulamasından yararlanır. Beyanın kontrolünde yeşil hat uygulaması ile belge kontrolü ve muayenenin öncelikle yapılması da talep aranmadan tanınır. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışta azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme kolaylığı ile emniyet ve güvenlik kontrollerinin azaltılıp öncelikle yapılması da yine kendiliğinden sağlanır. Buna karşılık götürü teminat, onaylanmış ihracatçı yetkisi, izinli gönderici ve izinli alıcı yetkileri ile ithalatta yerinde gümrükleme izni için hem talep edilmesi hem de o uygulamaya ait ek koşulların sağlanması gerekir.

> Götürü teminat, talep ve ek koşul isteyen uygulamalar arasında sayıldığı için kendiliğinden yararlanılan kolaylıklardan değildir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

A seçeneğindeki eksik beyan usulü ve E seçeneğindeki kısmi teminat uygulaması, talep aranmadan yararlanılan basitleştirmelerdir. C seçeneğindeki yeşil hat beyanın kontrolüne, D seçeneğindeki azaltılmış bilgili özet beyan da emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin, yine talep gerektirmeyen kolaylıklardır.

Dikkat: Kısmi teminat kendiliğinden gelir, götürü teminat ise talep ve ek koşul ister; iki teminat türünün adlarının benzemesi bu sorunun tuzağıdır.

(MD 4)

Soru 12 İki bilgi Dayanak: Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına İlişkin Yönetmelik md. 4/A

12. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına ilişkin Yönetmelik hükümlerine göre, imalatçı olan bir yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahibine YYS-II statüsü verilebilmesi için aranan asgari ihracat tutarı ile istihdam koşulu aşağıdakilerden hangisinde birlikte doğru verilmiştir?

1: ihracat 2: işçi

A) Asgari 10 milyon ABD doları ihracat – Ortalama en az 30 işçi
✕ 10 milyon YYS-I'de

B) Asgari 5 milyon ABD doları ihracat – Ortalama en az 30 işçi
✕ 5 milyon alternatif şart

C) Asgari 1 milyon ABD doları ihracat – Ortalama en az 30 işçi
✓ Doğru cevap 1 milyon + 30 işçi

D) Asgari 5 milyon ABD doları ihracat – Ortalama en az 50 işçi
✕ YYS-I koşulları

E) Asgari 1 milyon ABD doları ihracat – Ortalama en az 50 işçi
✕ 50 işçi YYS-I'de

Çözüm

Bu soru YYS'ye ek olarak verilen YYS-I ve YYS-II statülerinin rakamlarını soruyor. İki statünün şartları aynı mantıkla kurulmuş, sadece rakamlar farklı; o yüzden karıştırılmaya çok müsait.

YYS-II için imalatçı olmak ve başvurunun yapıldığı yıldan bir önceki takvim yılında ya da başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içinde asgari 1 milyon ABD doları ihracat yapmış olmak gerekir. Buna ek olarak ya geriye dönük bir yıl içinde ortalama en az 30 işçi istihdam edilmeli ya da asgari 5 milyon ABD doları ihracat yapılmış olmalıdır. YYS-I'de aynı yapı daha yüksek rakamlarla kurulmuştur: asgari 5 milyon ABD doları ihracat, buna ek olarak ortalama en az 50 işçi ya da asgari 10 milyon ABD doları ihracat.

> Soru YYS-II için asgari ihracat tutarını ve istihdam koşulunu birlikte istiyor; bunlar 1 milyon ABD doları ve ortalama en az 30 işçidir. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

A seçeneğindeki 10 milyon dolar, YYS-I'in istihdama alternatif ihracat tutarıdır. B seçeneğindeki 5 milyon dolar, YYS-II'de 30 işçi şartının yerine geçebilen alternatif tutardır; asgari ihracat şartı değildir. D seçeneği doğrudan YYS-I'in koşullarını vermiş. E seçeneğinde ihracat tutarı doğru, ancak 50 işçi YYS-I'e aittir.

Dikkat: 5 milyon dolar her iki statüde de geçer; YYS-I'de asgari ihracat şartı, YYS-II'de ise 30 işçinin alternatifi olarak karşımıza çıkar.

(MD 4/A)

KONU **YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK – MADDE 5**

Soru 13 Önermeli Dayanak: Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına İlişkin Yönetmelik md. 5

13. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına ilişkin Yönetmelik hükümlerine göre sertifika başvurusunda aranan güvenilirlik koşulunun değerlendirilmesine ilişkin olarak;

I. Ceza kararlarına ilişkin kriterler, başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl için on iki aylık üç dönem hâlinde ayrı ayrı değerlendirilir. — D) 3 yıl, üç dönem

II. Ceza kararlarına ilişkin kriterlerin uygulanmasında kesinleşmemiş ceza kararları da dikkate alınır. — Y) kesinleşmemiş sayılmaz

III. İhlalin gümrük idaresince tespitinden önce beyan sahibi tarafından tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmesi üzerine düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz. — D) kendi bildirimi sayılmaz

IV. Kesinleşmiş borçların değerlendirilmesinde teminata bağlanan, tecil edilen veya taksitlendirilen borçlar dikkate alınmaz. — D) teminatlı borç sayılmaz

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

her önermeye D / Y

A) I, III ve IV — ✓ Doğru cevap

~~B) I ve II~~ — ✗ II yanlış

~~C) II ve III~~ — ✗ II yanlış

~~D) I, II ve IV~~ — ✗ II yanlış

~~E) Yalnız III~~ — ✗ I ve IV eksik

Çözüm

Bu soru YYS başvurusunda güvenilirlik koşulunun nasıl değerlendirildiğini, özellikle ceza kararları ve borçlarla ilgili ayrıntıları soruyor.

Ceza kararı kriterleri, başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük üç yıl için, on iki aylık üç dönem halinde ayrı ayrı değerlendirilir. Bu kriterler uygulanırken kesinleşmemiş ceza kararları dikkate alınmaz ve ceza kararının düzenlendiği tarih esas alınır. İhlali gümrük idaresinden önce beyan sahibi kendisi tespit edip idareye bildirmişse, bu bildirim üzerine düzenlenen ceza kararları da hesaba katılmaz. Kesinleşmiş gümrük vergi ve ceza borcu, vergi borcu ve sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması da aranır; ancak teminata bağlanan, yapılandırılan, tecil edilen, taksitlendirilen veya mahsup talebi kabul edilen borçlar dikkate alınmaz.

> I., III. ve IV. önermeler hükmü doğru yansıtıyor. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

II. önerme yanlıştır; kesinleşmemiş ceza kararları değerlendirmeye alınmaz. I. önermedeki üç dönemlik değerlendirme, III. önermedeki kendiliğinden bildirim istisnası ve IV. önermedeki teminata bağlanan, tecil edilen veya taksitlendirilen borçların dikkate alınmaması doğrudur. Bu yüzden II'yi içeren B, C ve D seçenekleri elenir; E seçeneği ise doğru olan I ve IV'ü dışarıda bıraktığı için eksiktir.

Dikkat: Ceza kriterlerinde yalnızca kesinleşmiş ceza kararları sayılır; henüz kesinleşmemiş kararları da sayıya katmak bu sorunun tuzağıdır.

(MD 5)

KONU YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK – MADDE 154 VE 155

Soru 14 **Somut olay** Dayanak: Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikasına İlişkin Yönetmelik md. 154, 155

14. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi (A) firması, sertifika için aranan koşullardan birini artık karşılamadığını sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğüne bildirmiştir. Firma, kendisine verilen süre içinde durumu düzeltememiş ve yetkilendirilmiş yükümlü statüsü askıya alınmıştır. Askı süresi içinde eksikliklerin giderilebileceğine ilişkin bilgi ve belge sunan firma, buna rağmen süre sonunda kaybedilen koşulu tekrar sağlayamamıştır.

Buna göre Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına ilişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

belge var: 30 gün uzatma; sonuç?

A) Askı süresi bölge müdürlüğünce 30 gün uzatılabilir; uzatılan süre sonunda koşul sağlanamazsa sertifika iptal edilir.

✗ sonuç geri alma

B) Askı süresi uzatılamaz; 30 günlük askı süresinin sonunda sertifika iptal edilir ve 3 yıl içinde yeniden başvuru yapılamaz.

✗ uzatılabilir, iptal yok

C) Askı süresi bölge müdürlüğünce 60 gün uzatılabilir; uzatılan süre sonunda koşul sağlanamazsa sertifika geri alınır.

✗ uzatma 30 gün

D) Askı süresi bölge müdürlüğünce 30 gün uzatılabilir; uzatılan süre sonunda koşul sağlanamazsa sertifika geri alınır.

✓ Doğru cevap
30 gün + geri alma

E) Askı süresi Genel Müdürlükçe 30 gün uzatılabilir; koşul sağlanıncaya kadar sertifika askıda kalmaya devam eder.

✗ yetki bölge md.

Çözüm

Bu soru YYS sahibinin sertifika koşullarından birini kaybetmesi halinde işleyen süreci, yani süre verme, askıya alma ve geri alma basamaklarını soruyor.

Koşulun artık karşılanmadığını sertifika sahibi kendisi bildirirse, ilgili bölge müdürlüğü eksikliklerin düzeltilmesi veya durumun açıklanması için bildirim tarihinden itibaren 30 gün süre verir. Bu sürede durum düzeltilmezse bölge müdürlüğü yetkilendirilmiş yükümlü statüsünü 30 gün süreyle askıya alır. Sertifika sahibi eksikliklerin giderilebileceğine dair bilgi ve belge sunarsa askı süresi bölge müdürlüğünce 30 gün daha uzatılabilir. Sürelerin sonunda koşul yeniden sağlanmışsa askı sona erdirilir; sağlanamamışsa sertifika, onu düzenleyen bölge müdürlüğünce geri alınır.

> Olayda firma bilgi ve belge sunmuş, buna rağmen koşulu süre sonunda sağlayamamış. O halde askı 30 gün uzatılabilir ve süre sonunda sertifika geri alınır. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

A seçeneği sonucu “iptal” olarak gösteriyor; iptal, sertifikanın yanlış veya eksik bilgiye ya da sahte belgeye dayanılarak verildiğinin anlaşılması gibi hallerde uygulanan ayrı bir yaptırımdır. B seçeneği askının uzatılamayacağını söylüyor ve iptalden sonraki üç yıllık başvuru yasağını bu olaya taşıyor. C seçeneğinde uzatma 60 gün olarak verilmiş. E seçeneği uzatma yetkisini Genel Müdürlüğe veriyor ve sertifikanın süresiz askıda kalacağını söylüyor; ikisi de hatalıdır.

Dikkat: Koşul kaybının sonu “geri alma”, sahte belge veya yanlış bilgiye dayanmanın sonu “iptal”dir; iki kavramın yer değiştirmesi bu sorunun asıl tuzağıdır.

(MD 154, 155)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 210**

Soru 15 **Tanım ↔ kavram** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 210

15. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda "henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi" şeklinde tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

vergi henüz ödenmemiş!

A) Ek tahakkuk — ✕ bu maddede tanımı yok

B) Mahsup — ✕ bu maddede tanımı yok

C) Kaldırma — ✓ Doğru cevap ödenmemiş vergi

D) Geri verme — ✕ ödenmiş vergi içindir

E) Re'sen geri verme — ✕ ödenmiş vergiyle ilgili

Çözüm

Bu soru Kanundaki iki tanımı, geri verme ve kaldırmayı ayırt edebiliyor muyuz, ona bakıyor. İki kavram birbirine çok yakın; ayıran şey verginin ödenmiş olup olmaması.

Kanuna göre geri verme, ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesidir. Kaldırma ise henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesidir. Kanun ayrıca geri verme ve kaldırmaya ilişkin hükümlerin, bu Kanun kapsamında uygulanan para cezaları için de geçerli olduğunu belirtir.

> Soru kökündeki tanımda "henüz ödenmemiş" ifadesi geçiyor; bu, kaldırmanın tanımıdır. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

D seçeneğindeki geri verme, ödenmiş verginin iadesini anlatır; sorudaki tanımın tam karşıtıdır. E seçeneğindeki re'sen geri verme de adından anlaşıldığı gibi ödenmiş vergiyle ilgilidir ve bu maddede ayrıca tanımlanan bir kavram değildir. A seçeneğindeki ek tahakkuk ve B seçeneğindeki mahsup da Kanunun bu maddesinde tanımlanmış kavramlar değildir; sorudaki tanımı karşılamazlar.

Dikkat: "Ödenmiş vergi – geri verme, ödenmemiş vergi – kaldırma" eşleşmesi akılda tutulmazsa tanım sorularında iki kavram kolayca yer değiştirir.

(MD 210)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 213 VE GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 501**

Soru 16 Önermeli Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 213; Gümrük Yönetmeliği md. 501

16. 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'ne göre kusurlu veya ithallerine esas sözleşme hükümlerine aykırı olduğundan bahisle ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ilişkin ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin olarak;

I. Teslimden önce hasar gören eşya, kusurlu eşya kapsamında değerlendirilmez. — Y kusurlu sayılır

II. Gümrük idareleri, ilgilinin talebi üzerine eşyanın ihracı yerine imhasına veya serbest bölgeye konulmasına izin verir. — D imha / serbest bölge olur

III. Eşyanın kusurlu olduğu teyit edildikten sonra ithalatçı tarafından satılması, vergilerin geri verilmesine engel teşkil etmez. — Y satış engeldir

IV. Gümrük beyanından önce denenmek üzere geçici olarak teslim edilen eşyanın vergileri, kusurun deneme sırasında anlaşılamadığı kanıtlanmadıkça geri verilmez. — D deneme kuralı doğru

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur? — her önermeye D / Y

A) Yalnız II — ✗ IV eksik

B) I ve III — ✗ I ve III yanlış

C) II ve III — ✗ III yanlış

D) I, II ve IV — ✗ I yanlış

E) II ve IV — ✓ Doğru cevap

Çözüm

Bu soru, kusurlu ya da sözleşmeye aykırı olduğu için ithalatçının kabul etmediği eşyanın vergilerinin geri verilmesini soruyor; Kanun ve Yönetmelik hükümleri birlikte ölçülüyor.

Beyannamenin tescil tarihi itibarıyla kusurlu veya sözleşmeye aykırı olduğu gerekçesiyle ithalatçının kabul etmediği eşyanın ithalat vergileri geri verilir veya kaldırılır; teslimden önce hasar gören eşya da kusurlu eşyaya dahildir. Bunun için eşyanın, kusurun tespiti için gereken ilk kullanım dışında kullanılmamış olması ve ihraç edilmesi gerekir. Gümrük idareleri ilgilinin talebiyle ihraç yerine imhaya, yeniden ihraç amacıyla transit veya antrepo rejimine tabi tutmaya ya da serbest bölgeye konulmaya izin verir. Denemek üzere beyandan önce geçici teslim edilen eşyada, kusurun deneme sırasında anlaşılamadığı kanıtlanmadıkça vergiler geri verilmez. Yönetmelik de kusur teyit edildikten sonra eşyayı satan ithalatçıya geri verme yapılmayacağını söyler.

> II. ve IV. önermeler doğrudur. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

I. önerme yanlıştır; Kanun teslimden önce hasar gören eşyayı açıkça kusurlu eşyaya dahil eder. III. önerme de yanlıştır; kusur teyit edildikten sonra eşyanın satılması geri vermeye engeldir. II. önermedeki imha ve serbest bölgeye koyma idarenin izin verdiği seçeneklerdendir; IV. önerme de deneme amaçlı teslimdeki kuralı doğru veriyor. Bu yüzden I veya III'ü içeren B, C ve D seçenekleri elenir; A seçeneği ise doğru olan IV'ü dışarıda bıraktığı için eksiktir.

Dikkat: "Hasar teslimden önce olmuş, o halde kusur sayılmaz" diye düşünmek yanlıştır; Kanun bu eşyayı özellikle kusurlu eşya kapsamına almıştır.

(MD 213, 501)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 216**

Soru 17 **Somut olay** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 216

17. Kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödendiği belirlenen gümrük vergileri için (B) firması lehine verilen geri verme kararı 10 Mart tarihinde firmaya tebliğ edilmiştir. Ancak idare, kararı tebliğ tarihinden itibaren dört ay içerisinde uygulamamış; geri verilecek tutar 20 Eylül tarihinde ödenmiştir.

Buna göre 4458 sayılı Gümrük Kanunu çerçevesinde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

4 ay geçti: faiz doğar

A) Geri verme kararı süresinde uygulanmasa dahi geri verilecek tutar üzerinden herhangi bir faiz ödenmez.

✕ 4 ay geçti, faiz var

B) Firmanın talebi üzerine, 10 Mart ile 20 Eylül arasındaki süre için geri verilecek tutar üzerinden kanuni faiz ödenir.

✓ Doğru cevap tebliğden ödemeye, kanuni faiz

C) Firmanın talebi üzerine, vergilerin ilk ödendiği tarih ile 20 Eylül arasında geçen süre için kanuni faiz oranında faiz ödenir.

✕ başlangıç: tebliğ tarihi

D) Firmanın talebi aranmaksızın, dört aylık sürenin dolduğu tarih ile 20 Eylül arasında geçen süre için kanuni faiz oranında faiz ödenir.

✕ talep şart, tebliğden başlar

E) Firmanın talebi üzerine, dört aylık sürenin dolduğu tarih ile 20 Eylül arasında geçen süre için gecikme zammı oranında faiz ödenir.

✕ oran kanuni faiz

Çözüm

Bu soru geri verme kararı zamanında uygulanmadığında ilgiliye faiz ödenip ödenmeyeceğini, ödenecekse hangi dönem için ve hangi oranda ödeneceğini soruyor.

Kanuna göre geri verme kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren dört ay içinde idare kararı uygulamazsa, ilgilinin talebi üzerine faiz ödenir. Faiz, tebliğ tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için, geri verilecek tutar üzerinden ve aynı dönemdeki kanuni faiz oranıyla hesaplanır. Yani dört aylık süre faizin doğup doğmayacağını belirler; faizin hesaplandığı dönem ise kararın tebliğ tarihinden başlar.

> Olayda karar 10 Mart'ta tebliğ edilmiş, dört ay içinde uygulanmamış ve ödeme 20 Eylül'de yapılmış. Firma talep ederse 10 Mart ile 20 Eylül arası için kanuni faiz ödenir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

A seçeneği faiz ödenmeyeceğini söylüyor; oysa dört ay geçtiği için faiz şartı oluşmuştur. C seçeneği faizi vergilerin ilk ödendiği tarihten başlatıyor. D seçeneği faizin talep aranmadan ödeneceğini ve dört aylık sürenin bitiminden başlayacağını söylüyor; iki yönden yanlıştır. E seçeneği başlangıcı dört ayın dolduğu tarih olarak veriyor, oranı da gecikme zammı olarak gösteriyor; oysa oran kanuni faizdir.

Dikkat: Dört ay, faizin doğması için beklenen süredir; faiz ise dört ayın sonundan değil, kararın tebliğ tarihinden itibaren işletilir.

(MD 216)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 211, 213, 214, 217 VE GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TAHSİLAT İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 2) – MADDE 32**

Soru 18 Eşleştirme

Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 211, 213, 214, 217; Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) (Seri No: 2) md. 32

18. 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Genel Tebliği (Tahsilat İşlemleri) (Seri No: 2)'ne göre gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin durumlar ile süreler bakımından aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

YANLIŞ eşleşmeyi arıyoruz

A) Hatalı olarak geri verilen vergilerin yeniden tahsilinde ödeme süresi – Tebliğ tarihinden itibaren otuz gün — ✓ Doğru cevap doğrusu: on beş gün

~~B) Ek tahakkuk yoluyla tahsil edilen vergilere ilişkin geri verme başvurusu – Ek tahakkukun tebliğinden itibaren üç yıl~~ — ✗ 3 yıl doğru

~~C) Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde Cumhurbaşkanınca belirlenen hallerde müracaat – Vergilerin tebliğinden itibaren bir yıl~~ — ✗ 1 yıl doğru

~~D) Kanunen ödenmemesi gereken vergilerin geri verilmesi için müracaat – Vergilerin tebliğinden itibaren üç yıl~~ — ✗ 3 yıl doğru

~~E) Kusurlu veya sözleşmeye aykırı eşyanın vergilerinin geri verilmesi için müracaat – Vergilerin tebliğinden itibaren bir yıl~~ — ✗ 1 yıl doğru

Çözüm

Bu soru geri verme ve kaldırma konusundaki süreleri tek bir tabloda topluyor. Süreler birbirine benzediği için hangisinin hangi duruma ait olduğunu net bilmek gerekir.

Kanunen ödenmemesi gereken vergiler, vergilerin yükümlüye tebliğinden itibaren üç yıl içinde yapılan müracaat üzerine geri verilir veya kaldırılır. Kontrol ve denetleme sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenip ek tahakkukla tahsil edilen vergilerde geri verme başvurusu, ek tahakkukun tebliğinden itibaren üç yıl içinde yapılır. Kusurlu veya sözleşmeye aykırı eşyada ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde Cumhurbaşkanınca belirlenen hallerde müracaat süresi tebliğden itibaren bir yıldır. Vergiler hatalı olarak kaldırılmış veya geri verilmişse başlangıçta tahakkuk eden vergiler ve ödenmiş faizler yeniden tahsil edilir; bu tutarlar tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ödenir, ödenmezse 6183 sayılı Kanuna göre işlem yapılır.

> Soru yanlış eşleştirmeyi istiyor. Hatalı geri verilen vergilerin yeniden tahsilinde ödeme süresi otuz gün değil, on beş gündür. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

B seçeneğindeki ek tahakkukun tebliğinden itibaren üç yıl, C seçeneğindeki uluslararası anlaşmalar için bir yıl, D seçeneğindeki kanunen ödenmemesi gereken vergiler için üç yıl ve E seçeneğindeki kusurlu eşya için bir yıl mevzuattaki sürelerle örtüşüyor.

Dikkat: Tebliğde geri verme başvurularının otuz günlük süre içinde sonuçlandırılmasını isteyen bir hüküm de bulunduğundan, yeniden tahsildeki on beş günü otuz gün sanmak kolaydır.

(MD 211, 213, 214, 217; Tebliğ MD 32)

KONU **GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1) – MADDE 3 VE 8**

Soru 19 **Tanım ↔ kavram** Dayanak: Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1) md. 3

19. Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1)'ne göre "karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulması" şeklinde tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

varış / çıkış = sona erme

~~A) TIR işleminin ibrası~~ ✕ ibra: Volet karşılaştırması

~~B) TIR taşıması~~ ✕ taşımanın bütünü

C) TIR işleminin sona ermesi ✓ Doğru cevap varış / çıkışa sunulma

~~D) TIR işleminin başlaması~~ ✕ başlama: hareket / giriş

~~E) TIR işleminin şartlı ibrası~~ ✕ tanım değil, şerh

Çözüm

Bu soru TIR İşlemleri Tebliğindeki tanımları soruyor. TIR işleminin başlaması, sona ermesi ve ibrası birbirine çok benzeyen cümlelerle tanımlandığı için kelime kelime okumak gerekir.

TIR işlemi, TIR taşımasının bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasındaki kısmıdır. TIR işleminin başlaması, taşıtın yükü ve TIR karnesiyle birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş gümrük idaresine sunulması ve karnenin kabul edilmesidir. TIR işleminin sona ermesi ise taşıtın yükü ve karnesiyle birlikte kontrol amacıyla varış veya çıkış gümrük idaresine sunulmasıdır. İbra, eşyanın varışta tam ve eksiksiz teslim alınmasının ya da çıkıştan yurt dışı edilmesinin ardından Volet-1 ve Volet-2 bilgileri karşılaştırılarak işlemin usulüne uygun sonlandırıldığının tespitidir.

> Soru kökündeki tanımda "varış veya çıkış" gümrük idaresine sunulma geçiyor; bu, TIR işleminin sona ermesidir. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

D seçeneğindeki TIR işleminin başlaması, hareket veya giriş idaresine sunulmayı ve karnenin kabulünü anlatır. A seçeneğindeki ibra, sunulmadan sonra yapılan Volet karşılaştırmasıdır. B seçeneğindeki TIR taşıması, eşyanın karne himayesinde hareket idaresinden varış idaresine taşınmasının bütünüdür. E seçeneğindeki şartlı ibra ise bir tanım değil; eksiklik veya fazlalık tespit edildiğinde karneye düşülen "şartlı ibra edilmiştir" şerhidir.

Dikkat: Tanımda "hareket/giriş" geçiyorsa başlama, "varış/çıkış" geçiyorsa sona erme düşünülmeli; sona ermeyi ibra ile karıştırmak da sık yapılan bir hatadır.

(MD 3)

Soru 20 **Somut olay · süre** Dayanak: Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1) md. 8

20. Ocak ayında giriş gümrük idaresinde işlemleri tamamlanarak varış gümrük idaresine sevk edilecek bir taşıt ve taşınan eşya hakkında herhangi bir ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe veya risk verisi bulunmamakta olup taşıta ATS cihazı takılmamıştır. Taşıt için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca verilmiş bir özel izin belgesi de bulunmamaktadır.

Buna göre Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1) çerçevesinde en uzun mesafe için bu taşıta verilebilecek güzergâh katetme süresi en fazla ne kadardır?

Ocak: Ekim–Mart dönemi

~~A) Mümkün olan en kısa süre~~ ✗ risk / ATS varsa

~~B) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen süre~~ ✗ özel izin belgesi yok

~~C) 120 saat~~ ✗ Nisan–Eylül süresi

D) 168 saat ✓ Doğru cevap Ekim–Mart: azami 168 saat

~~E) Kefil kuruluşça belirlenen süre~~ ✗ kefil süre belirlemez

Çözüm

Bu soru TIR karnesiyle sevk edilen taşıta verilecek güzergâh katetme süresini soruyor. Süre mevsime göre değiştiği ve bazı özel durumlarda farklı uygulandığı için olaydaki ayrıntılar önem taşıyor.

Tebliğe göre giriş veya hareket gümrük idaresi, sevk edilecek taşıtın güzergâh katetme süresini mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için belirler: Nisan–Eylül aylarında azami 120 saat, Ekim–Mart aylarında azami 168 saat. Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat veya kuvvetli şüphe bulunması, eşya ya da taşıyıcı hakkında risk verisi olması ya da ATS cihazı takılması halinde mümkün olan en kısa süre verilir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının verdiği özel izin belgesindeki süreler bu süreleri aşarsa o süre esas alınır.

> Olayda sevk Ocak ayında yapılıyor; ihbar, risk verisi, ATS cihazı ya da özel izin belgesi yok. O halde kış dönemi için öngörülen azami 168 saat uygulanır. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

A seçeneğindeki en kısa süre ancak ihbar, risk verisi veya ATS cihazı gibi durumlarda verilir. B seçeneğindeki Bakanlık süresi, özel izin belgesi bulunan taşıtlar içindir. C seçeneğindeki 120 saat Nisan–Eylül dönemine aittir. E seçeneğindeki kefil kuruluş güzergâh süresi belirlemez; kefil kuruluşun belirlediği şey TIR karnesinin geçerlilik süresidir.

Dikkat: Ocak ayı Ekim–Mart dönemine girer; yaz ve kış sürelerini ters kurup 120 saati seçmek bu sorunun tuzağıdır.

(MD 8)

KONU **GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ) (SERİ NO: 1) – MADDE 10, 11, 15, 16 VE 18**

Soru 21 | **Doğru / yanlış hüküm** | Dayanak: Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1) md. 10, 11

21. Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1)'ne göre firmaların TIR rejimine kabulü ve TIR rejiminden çıkarılmasına ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

YANLIŞ olanı arıyoruz

A) İki yıl içerisinde herhangi bir TIR taşıması yapmadığı tespit edilen firmaların tezkiyesi kefil kuruluşça resen iptal edilir.

✓ Doğru cevap — iptal Genel Müdürlükçe

B) TIR karnesi himayesinde taşımacılık yapacak firma, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından uluslararası taşıma yetki belgesini alır.

✗ yetki belgesi doğru

C) Firma, bağlı bulunduğu ticaret odası aracılığıyla yetki belgesi ve gerekli bilgi ve belgelerle kefil kuruluşa başvurur.

✗ oda aracılığı doğru

D) Firmalar adres, unvan ve ortak değişikliklerini Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmasını müteakip en geç yedi gün içinde kefil kuruluşa bildirir.

✗ yedi gün doğru

E) Genel Müdürlükçe yapılan inceleme sonucunda TIR rejimine kabulü uygun bulunan firmalar tezkiye edilir.

✗ tezkiye doğru

Çözüm

Bu soru bir firmanın TIR rejimine nasıl kabul edildiğini ve hangi durumda rejimden çıkarıldığını soruyor. Süreçte birden fazla makam rol aldığı için kimin ne yaptığını iyi oturtmak gerekir.

Tebliğe göre TIR karnesi himayesinde taşımacılık yapacak firma önce Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından uluslararası taşıma yetki belgesini alır. Ardından bağlı bulunduğu ticaret odası aracılığıyla yetki belgesi ve gerekli bilgi ve belgelerle kefil kuruluşa başvurur. Kefil kuruluş başvuruyu inceler, uygun bulduklarını Genel Müdürlüğe gönderir; Genel Müdürlükçe uygun bulunan firmalar tezkiye edilir. Firmalar adres, unvan ve ortak değişikliklerini Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmasını müteakip en geç yedi gün içinde kefil kuruluşa bildirir. İki yıl içinde hiç TIR taşıması yapmadığı tespit edilen firmaların tezkiyesi Genel Müdürlükçe resen iptal edilir; Genel Müdürlük bu süreyi üç yıla çıkarabilir.

> Soru yanlış olanı istiyor. A seçeneği resen iptal yetkisini kefil kuruluşa vermiş; bu yetki Genel Müdürlüğe aittir. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

B seçeneğindeki yetki belgesinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınması, C seçeneğindeki ticaret odası aracılığıyla kefil kuruluşa başvuru, D seçeneğindeki yedi günlük bildirim süresi ve E seçeneğindeki Genel Müdürlük incelemesi sonucunda tezkiye, Tebliğdeki düzenlemeyle örtüşüyor.

Dikkat: Kefil kuruluş başvuruyu inceleyip Genel Müdürlüğe gönderir, ama tezkiye eden de resen iptal eden de Genel Müdürlüktür; aradaki makamı karar makamı sanmak bu sorunun tuzağıdır.

(MD 10, 11)

Soru 22 **Önermeli** Dayanak: Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1) md. 15, 16, 18

22. Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1)'ne göre taşıt onay belgesine ilişkin olarak;

I. Taşıt onay belgesi, gümrük müdürü veya yetkilendireceği müdür yardımcısı başkanlığında oluşturulacak üç kişilik komisyon tarafından beş yıl süreyle geçerli olmak üzere düzenlenir. — Y üç yıl geçerli

II. Taşıt onay belgesinin süresinin yurt dışında sona ermesi halinde, her defasında otuz gün ek süre verilir. — Y bir defaya mahsus

III. Taşıt onay belgesi en fazla iki defa yenilenebilir. — Y en fazla üç defa

IV. Çekiciler ile ağır veya havaleli eşya taşıyan taşıtlar için taşıt onay belgesi aranmaz. — D belge aranmaz

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur? — her önermeye D / Y

~~A) I ve IV~~ — ✗ I yanlış

~~B) II ve IV~~ — ✗ II yanlış

C) Yalnız IV — ✓ Doğru cevap

~~D) III ve IV~~ — ✗ III yanlış

~~E) Yalnız II~~ — ✗ II yanlış

Çözüm

Bu soru TIR karnesiyle taşımacılık yapacak taşıtlar için düzenlenen taşıt onay belgesinin süresi, ek süresi ve yenilenmesi gibi sayısal ayrıntıları soruyor.

Taşıt onay belgesi, gümrük müdürü veya yetkilendireceği müdür yardımcısı başkanlığında ETOBS üzerinden oluşturulan üç kişilik komisyon tarafından üç yıl süreyle geçerli olmak üzere düzenlenir. Belgenin süresi yurt dışında sona ererse belgeyi düzenleyen gümrük idaresine yazılı başvurulur ve bir defaya mahsus olmak üzere otuz gün ek süre verilir. Bir TIR taşıması sırasında süresi biten belge, o taşımanın sonuna kadar geçerli sayılır. Belge en fazla üç defa yenilenebilir. Çekiciler ile ağır veya havaleli eşya taşıyan taşıtlar için taşıt onay belgesi aranmaz.

> Dört önermeden yalnızca IV. önerme doğrudur. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

I. önerme komisyonu doğru tarif ediyor ama geçerlilik süresini beş yıl olarak veriyor; doğrusu üç yıldır. II. önerme ek sürenin "her defasında" verileceğini söylüyor; oysa ek süre bir defaya mahsustur. III. önerme yenileme sayısını iki olarak veriyor; doğrusu en fazla üç defadır. Bu yüzden I, II veya III'ü içeren A, B, D ve E seçenekleri elenir.

Dikkat: Bu konuda "üç" sayısı birkaç kez geçer: komisyon üç kişiliktir, belge üç yıl geçerlidir ve en fazla üç defa yenilenir; ek süre ise otuz gün ve tek seferliktir.

(MD 15, 16, 18)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 95, 98, 101 VE 105**

Soru 23 **Önermeli** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 95, 98, 101, 105

23. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre gümrük antrepo rejimine ilişkin olarak;

I. Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsız olup gümrük idarelerince gerek görülen hallerde gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre belirlenebilir.

II. Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri hiçbir surette başka bir kişiye devredilemez.

III. Fuar ve sergilere konulan eşya için antrepo işleticisinden teminat istenir.

IV. Sayım sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır; fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiğine gümrük idaresince kanaat getirilmezse eşya tasfiyeye tabi tutulur.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

~~A) Yalnız I~~

B) I ve IV

~~C) II ve III~~

~~D) I, III ve IV~~

~~E) II, III ve IV~~

D — süre sınırsız

Y — izinle devredilir

Y — fuarda teminat aranmaz

D — fazla: kayıt, tasfiye

her önermeye D / Y

✕ IV eksik

✓ Doğru cevap

✕ II ve III yanlış

✕ III yanlış

✕ II yanlış

Çözüm

Bu soru gümrük antrepo rejimine ilişkin Kanun hükümlerinden dört ayrı noktayı bir arada soruyor: kalış süresi, işleticinin hak ve yükümlülüklerinin devri, teminat ve sayım.

Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsızdır; ancak gümrük idaresi gerek gördüğünde eşyaya yeni bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için süre belirleyebilir. Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri Gümrük Müsteşarlığının izniyle başka bir kişiye devredilebilir. Gümrük idaresi işleticiden sorumluluklarına karşılık teminat ister; fakat fuar ve sergilere konulan, ithalat vergilerinden muaf olan veya ihraç edilmek üzere antrepoya konulan eşya için teminat aranmaz. Sayımda noksan çıkan eşyanın vergileri duruma göre işletici veya kullanıcıdan alınır; fazla çıkan eşya kayıtlara alınır ve fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiğine kanaat getirilmezse tasfiyeye tabi tutulur.

> I. ve IV. önermeler Kanundaki düzenlemeyi doğru veriyor. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

II. önerme yanlıştır; devir yasak değildir, Müsteşarlığın izniyle mümkündür. III. önerme de yanlıştır; fuar ve sergilere konulan eşya teminat aranmayan haller arasındadır. Bu yüzden II veya III'ü içeren C, D ve E seçenekleri elenir; A seçeneği ise doğru olan IV'ü dışarıda bıraktığı için eksiktir.

Dikkat: "Hiçbir surette" gibi kesin ifadeler, mevzuatta izinle mümkün olan bir işlemi yasakmış gibi gösterir; önermeli sorularda bu tür mutlak kelimeleri gördüğünüzde hükmü bir kez daha düşünün.

(MD 95, 98, 101, 105)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 329, 333 VE 335**

Soru 24 Eşleştirme Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 329

24. Gümrük Yönetmeliği'ne göre gümrük antrepo tipleri ile bu tiplerin özellikleri bakımından aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

~~A) B tipi antrepo – Antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği ve kullanıcının sorumlu olduğu genel antrepo~~ — ✕ B tipi doğru

~~B) C tipi antrepo – İşleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo~~ — ✕ C tipi doğru

~~C) A tipi antrepo – İşleticisinin stok kayıtlarını tuttuğu ve eşyadaki noksanlıktan dolayı gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo~~ — ✕ A tipi doğru

~~D) F tipi antrepo – Gümrük idarelerince işletilen genel antrepo~~ — ✕ F tipi doğru

E) E tipi antrepo – Kullanıcının sorumlu olduğu, işleticinin yalnızca antrepoyu kiraladığı ve stok kaydı tutulmayan özel antrepo — ✓ Doğru cevap bu tarif B tipinin

işletici kim, sorumlu kim?

Çözüm

Bu soru antrepo tiplerini soruyor. Her tipin kim tarafından işletildiği ve sorumluluğun kimde olduğu, ezberden çok mantıkla öğrenilirse akılda kalır.

Gümrük antrepoları genel ve özel olmak üzere ikiye ayrılır; genel antrepoların A, B ve F, özel antrepoların C, D ve E tipleri vardır. A tipinde işletici stok kayıtlarını tutar ve eşyadaki noksanlıktan dolayı vergileri ödemekten sorumludur. B tipinde sorumlu olan ve antrepo beyannamesini veren kullanıcıdır; işletici sadece antrepoyu kiralar, stok kaydı tutulmaz, beyanname ve belgeler kontrole esas olur. F tipi gümrük idarelerince işletilen genel antrepodur. Özel antrepolarda işletici ile kullanıcı aynı kişidir: C tipinde bu kişi eşyadan sorumludur; E tipinde ise izin hak sahibinin depolama yeri antrepo sayılır ya da depolama yeri olmasa bile eşyaya antrepo rejimi hükümleri uygulanır.

> Soru yanlış eşleştirmeyi istiyor. E seçeneğinde E tipi antrepo, kullanıcının sorumlu olduğu, işleticinin yalnızca antrepoyu kiraladığı ve stok kaydı tutulmayan bir yer olarak anlatılmış; bunlar B tipinin özellikleridir. E tipinde işletici ile kullanıcı aynı kişi olduğundan bu tarif ona uymaz. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

A seçeneği B tipini, B seçeneği C tipini, C seçeneği A tipini, D seçeneği de F tipini Yönetmelikteki tanımlara uygun şekilde eşleştirmiştir.

Dikkat: Şık harfleriyle antrepo tipi harflerinin aynı olması dikkati dağıtır; "kullanıcı sorumlu, işletici sadece kiralar" tarifinin B tipine ait olduğunu unutmamak gerekir.

(MD 329)

Soru 25 **Somut olay** Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 333

25. (A) firmasına ait olup genel antrepoda depolanan serbest dolaşımda olmayan eşya, satış suretiyle (B) firmasına devredilmiştir. Eşyanın mülkiyetine ilişkin herhangi bir haciz veya ihtiyati tedbir kararı bulunmamaktadır.

Buna göre Gümrük Yönetmeliği çerçevesinde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

genel antrepo + satış = devir

A) (B), iki iş günü içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutmalı ya da yeni bir antrepo beyannamesi vermelidir. ✗ süre beş iş günü

B) (B), beş iş günü içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutmalı ya da yeni antrepo beyannamesi vermelidir. ✓ Doğru cevap 5 iş günü + yeni beyanname

C) (B), eşyayı beş iş günü içinde antrepodan çıkarmak zorundadır; yeni antrepo beyannamesi verilerek eşya antrepoda bırakılamaz. ✗ özel antrepo kuralı

D) Eşyanın devrine rağmen gümrük vergileri ile para cezaları dâhil eşyaya ilişkin hukuki sorumluluklar devreden (A) firmasında kalır. ✗ sorumluluk devralana geçer

E) (B), devraldığı eşya için yeni bir antrepo beyannamesi vermeden eşyayı antrepoda bir başka kişiye satış suretiyle devredebilir. ✗ önce yeni beyanname şart

Çözüm

Bu soru antrepodaki eşyanın satış yoluyla başkasına devredilmesini soruyor. Olayda eşya genel antrepoda ve devre engel bir haciz ya da ihtiyati tedbir yok; mesele devrin sonuçları.

Yönetmeliğe göre antrepoda depolanan eşya satış suretiyle başkasına devredilebilir. Devri yapılan her eşya için devralan, beş iş günü içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutmalı ya da yeni bir antrepo beyannamesi vermelidir; aksi halde aşılan her gün için devralan hakkında işlem yapılır. Devirle birlikte gümrük vergileri ve para cezaları dahil eşyaya ilişkin hukuki sorumluluklar devralana geçer. Devredilen eşya, yeni antrepo beyannamesi verilmeden antrepoda bir başka devre konu olamaz. Özel antrepodaki eşyanın devrinde ise eşyanın, devri müteakip beş iş günü içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutularak antrepodan çıkarılması şarttır.

> Olay genel antrepoda geçtiği için (B) firması beş iş günü içinde ya eşyaya yeni bir işlem veya kullanım tayin etmeli ya da yeni antrepo beyannamesi vermelidir. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

A seçeneği süreyi iki iş günü olarak veriyor. C seçeneği özel antrepoya ait “antrepodan çıkarma” zorunluluğunu genel antrepoya uyguluyor. D seçeneği sorumluluğun devredende kaldığını söylüyor; oysa devirle sorumluluk devralana geçer. E seçeneği yeni beyanname verilmeden yeniden devre izin veriyor; Yönetmelik buna izin vermez.

Dikkat: Genel antrepoda beş iş günü içinde yeni beyanname vermek yeterlidir, özel antrepoda ise eşya bu sürede antrepodan çıkarılmalıdır; aynı sürenin iki ayrı kurala bağlanması karışıklığa yol açar.

(MD 333)

Soru 26 **Yetkili makam** Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 35

26. Gümrük Yönetmeliği'ne göre antrepo rejimine tabi eşyanın elleçlenmesine ilişkin izin başvurusunun, elleçlemenin antrepo dışında yapılmasının talep edilmesi halinde sonuçlandırılmasına aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

durum: antrepo DIŞI

A) Gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine bölge müdürlüğü

✓ Doğru cevap
görüş: gümrük md. /
karar: bölge md.

~~B) Bölge müdürlüğünün görüşü üzerine Bakanlık~~

✕ Bakanlık usul ve esası belirler

~~C) Antrepo işleticisinin talebi üzerine gümrük idare amiri~~

✕ bu hükümde yok

~~D) Gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü)~~

✕ karar Bakanlıkta değil

~~E) Denetleyici gümrük müdürlüğü~~

✕ yalnız antrepo içinde karar verir

Çözüm

Bu soru antrepodaki eşyanın elleçlenmesine izin verecek makamı soruyor. Başvurunun yapıldığı yer ile kararı veren makam her durumda aynı olmadığı için iki aşamayı ayrı düşünmek gerekir.

Elleçleme izin başvuruları denetleyici gümrük müdürlüğüne yazılı olarak ve her işlem için ayrı ayrı yapılır; başvuru, yapılacak işlemleri ve rejimin uygulanması için gerekli bütün ayrıntıları içerir. Elleçleme antrepo içinde yapılacaksa başvuruyu denetleyici gümrük müdürlüğü sonuçlandırır. Elleçleme antrepo dışında yapılacaksa başvuru, gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine bölge müdürlüğünce sonuçlandırılır.

> Soru antrepo dışında elleçlemeyi soruyor; bu durumda yetkili makam, gümrük müdürlüğünün görüşü üzerine bölge müdürlüğüdür. Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

E seçeneğindeki denetleyici gümrük müdürlüğü, başvurunun yapıldığı yerdir ve yalnızca antrepo içi elleçlemede kararı verir. B ve D seçenekleri kararı Bakanlığa bırakıyor; bu maddede Bakanlık uygulamanın usul ve esaslarını belirleyen makamdır, tek tek başvuruları sonuçlandıran makam değildir. C seçeneğindeki antrepo işleticisinin talebi ve gümrük idare amiri ise bu hükümde yer almaz.

Dikkat: Başvuru her iki durumda da denetleyici gümrük müdürlüğüne yapılır; bu yüzden antrepo dışı elleçlemede de kararı onun verdiğini sanmak en kolay düşülen tuzaktır.

(MD 335)

KONU **4458 SAYILI GÜMRÜK KANUNU – MADDE 129 VE 133; GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 381 VE 382**

Soru 27 **Önermeli** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 129; Gümrük Yönetmeliği md. 381, 382

27. 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliği'ne göre geçici ithalat izni ve geçici ithal eşyasının ayniyetine ilişkin olarak;

I. Geçici ithalat izni, eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren taşıyıcının talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

II. İthal eşyası ile ilgili ayniyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde, vergilerin tümü teminata bağlansa dahi geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verilemez.

III. Geçici ithalatın ATA karnesi kapsamında yapılması halinde, ayrıca başka bir belge ve teminat aranmaksızın işlem yapılır.

IV. Gümrük idareleri, rejim süresi içerisinde değişik aralıklarla eşyanın tahsis yerinde, tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetleme hakkına sahiptir.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I ve II

B) II ve III

C) Yalnız III

D) III ve IV

E) I, III ve IV

Çözüm

Bu soru geçici ithalat izninin kime verildiğini, ayniyet tespiti yapılamayan eşyanın durumunu, ATA karnesiyle yapılan geçici ithalatı ve idarenin denetim hakkını soruyor.

Kanuna göre geçici ithalat izni, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir. Ayniyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde kural olarak rejimin kullanılmasına izin verilmez; ancak eşyanın veya yapılacak işin niteliği gereği ayniyet önlemlerinin alınmaması rejimin kötüye kullanılmasına yol açmayacaksa, gümrük idaresi vergilerin tümünü teminata bağlayarak izin verebilir. Yönetmeliğe göre geçici ithalat ATA karnesi kapsamında yapılıyorsa ayrıca başka bir belge ve teminat aranmaz. Eşya rejim süresince giriş ayniyetine ve tahsis amacına uygun olarak tahsis edildiği yerde kullanılmak zorundadır; gümrük idareleri de bunu değişik aralıklarla denetleme hakkına sahiptir.

III. ve IV. önermeler mevzuatı doğru yansıtıyor. Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

I. önerme yanlıştır; izin, eşyayı getiren taşıyıcının değil, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebiyle verilir. II. önerme de yanlıştır; ayniyet tespiti mümkün olmasa bile şartları varsa vergilerin tümü teminata bağlanarak izin verilebilir, önerme bu istisnayı yok sayıyor. Bu yüzden I veya II'yi içeren A, B ve E seçenekleri elenir; C seçeneği ise doğru olan IV'ü dışarıda bıraktığı için eksiktir.

Dikkat: II numaralı önermedeki "teminata bağlansa dahi" ifadesi istisnayı tamamen kapatıyor; kuralın yanında istisnasını bilmeyen öğrenci bu önermeyi doğru sanabilir.

(MD 129, 381, 382)

Soru 28 **Hesaplama** Dayanak: 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 133

28. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan bir makine, rejim altında 4 ay 10 gün kalmıştır. Makinenin, geçici ithalat beyannamesinin tescil tarihinde serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak ithalat vergileri tutarı 200.000 TL'dir.

Buna göre 4458 sayılı Gümrük Kanunu çerçevesinde, faizler hariç olmak üzere bu eşya için alınacak ithalat vergileri tutarı kaç TL'dir?

kesirli ay = tam ay

A) ~~26.000 TL~~ ✗ 10 gün oranlanmış

B) ~~6.000 TL~~ ✗ yalnız bir aylık

C) ~~200.000 TL~~ ✗ vergilerin tamamı

D) ~~24.000 TL~~ ✗ 10 gün sayılmamış

E) 30.000 TL ✓ Doğru cevap

HESAP KUTUSU

200.000 vergilerin tamamı
× %3 her ay için
= 6.000 aylık
× 5 4 ay 10 gün = 5 ay
= 30.000 TL

Çözüm

Bu soru kısmi muafiyetle geçici ithalatta alınacak vergiyi hesaplatıyor. Hesap kolay; işin püf noktası ay kesirlerinin nasıl sayılacağı.

Kanuna göre kısmi muafiyetle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan her ay için alınacak ithalat vergileri, geçici ithalat beyannamesinin tescil tarihinde eşya serbest dolaşıma girmiş olsaydı alınacak vergiler tutarının %3'ü olarak hesaplanır. Vergiler eşyanın rejimden yararlandığı her ay için alınır ve bir aydan az süreler tam ay sayılır. Alınacak toplam tutar, faizler hariç, eşyanın serbest dolaşıma girmesi halinde alınacak vergileri aşamaz.

> Makine rejimde 4 ay 10 gün kalmış; artan 10 gün tam ay sayılacağı için süre 5 aydır. Hesap şöyle: 200.000 × %3 = 6.000 TL aylık, 6.000 × 5 = 30.000 TL. Bu tutar 200.000 TL'lik üst sınırın altında kaldığı için aynen alınır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

D seçeneğindeki 24.000 TL, artan 10 günü hiç hesaba katmadan 4 ay üzerinden yapılmış hesaptır. A seçeneğindeki 26.000 TL, 10 günü gün oranında (6.000 TL'nin üçte biri olarak) ekleyen hesaptır; Kanun kesirli ayı tam ay saydığı için bu da yanlıştır. B seçeneğindeki 6.000 TL yalnızca bir aylık tutardır. C seçeneğindeki 200.000 TL ise vergilerin tamamıdır ve ancak üst sınır olarak anlam taşır.

Dikkat: Kesirli ayı gün hesabıyla oranlamak ya da hiç saymamak bu sorunun iki tuzağıdır; kural, bir aydan az sürenin tam ay sayılmasıdır.

(MD 133)

KONU **GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ – MADDE 380**

Soru 29 Kapsam dışı Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 380

29. Gümrük Yönetmeliği'ne göre geçici ithalat rejiminde, rejim altında kalma süresinin ek sürelerle birlikte yirmi dört ayı aşacak şekilde rejime giriş gümrük idaresince uzatılabileceği eşya arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

3 grubun DIŞINDAKİNİ arıyoruz

A) Özelliği nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen eşya — ✗ 1. grup, listede

B) Sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya — ✓ Doğru cevap üç grupta da yok

C) Belediyelerle yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla getirilen, yurt dışında tescilli yangın söndürme hava taşıtları — ✗ hava taşıtı, listede

D) Yirmi dört aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılan eşya — ✗ 2. grup, listede

E) Kamu kuruluşlarıyla yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla getirilen, yurt dışında tescilli zirai ilaçlama hava taşıtları — ✗ hava taşıtı, listede

Çözüm

Bu soru geçici ithalatta rejimde kalma süresinin yirmi dört ayı aşacak şekilde uzatılabildiği istisnai eşyayı soruyor.

Yönetmeliğe göre eşyanın rejimde kalma süresinin, verilecek ek sürelerle birlikte yirmi dört ayı aşmaması esastır. Ancak üç grup eşya için rejime giriş gümrük idaresi yirmi dört ayı aşan süre uzatımı yapabilir: özelliği nedeniyle mülkiyeti devredilemeyen eşya; yirmi dört aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılan eşya; kamu kuruluşları, belediyeler ve sermayesinin tamamı devlete ait kamu iktisadi kuruluşlarıyla yapılan sözleşmeye istinaden ticari amaçla getirilen, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bir kişi adına ve bu bölge dışında tescil edilmiş ambulans, yangın söndürme, zirai ilaçlama ve sıhhi ilaçlama hava taşıtları ile bunların tamir ve bakımı için gerekli yedek parça, aksesuar ve ekipmanlar.

> Sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya bu üç grubun hiçbirine girmez. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

A seçeneğindeki mülkiyeti devredilemeyen eşya ve D seçeneğindeki uzun süreli yatırımlarda kullanılan eşya listede açıkça sayılmıştır. C seçeneğindeki belediyelerle yapılan sözleşmeye istinaden getirilen yangın söndürme hava taşıtları ile E seçeneğindeki kamu kuruluşlarıyla yapılan sözleşmeye istinaden getirilen zirai ilaçlama hava taşıtları da üçüncü grubun içindedir.

Dikkat: Hava taşıtlarına ilişkin seçenekler uzun ve ayrıntılı olduğu için şüphe uyandırır, kısa ve masum görünen "sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya" ise gözden kaçabilir; sorunun "yer almaz" diye sorduğunu unutmayın.

(MD 380)

Soru 30 **Boşluk doldurma** Dayanak: Gümrük Yönetmeliği md. 380

30. Gümrük Yönetmeliği'nin geçici ithalat rejiminde süre uzatımına ilişkin hükümlerine göre;

"Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan veya bir önceki takvim yılı içerisinde ..... beş milyon ABD Dolarının üzerinde ihracat yapmış olan yükümlüler tarafından kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın (yirmi dört ayı aşan süre uzatımı yapılabilecek eşya hariç) yirmi dört aydan daha uzun süre kullanımının söz konusu olduğu durumlarda, rejime giriş gümrük idaresince geçici ithalat izin süresi ..... dokuz ay uzatılır."

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) ~~on milyon – dokuz ay~~ ✕ eşik beş milyon

B) ~~beş milyon – altı ay~~ ✕ uzatma dokuz ay

C) ~~on milyon – altı ay~~ ✕ ikisi de yanlış

D) ~~bir milyon – on iki ay~~ ✕ öngörülmemiş rakamlar

E) beş milyon – dokuz ay ✓ Doğru cevap: beş milyon – dokuz ay

1. boşluk: ihracat eşiği
2. boşluk: uzatma süresi

Çözüm

Bu soru geçici ithalatta güvenilir yükümlülere tanınan süre uzatımını soruyor. Boşluk doldurma şeklinde olduğu için hem ihracat eşiğini hem de uzatma süresini kesin bilmek gerekir.

Yönetmeliğe göre yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan veya bir önceki takvim yılında beş milyon ABD dolarının üzerinde ihracat yapmış yükümlülerin kısmi muafiyetle geçici ithalat rejimine tabi tuttuğu eşyanın (yirmi dört ayı aşan uzatma yapılabilen eşya hariç) yirmi dört aydan uzun süre kullanılması söz konusuysa, rejime giriş gümrük idaresi izin süresini dokuz ay uzatır. Aynı imkân, yolcu ve yük taşımacılığı yapan havayolu şirketlerinin bu faaliyette kullandığı hava taşıtları ve motorları için de tanınmıştır. Uzatma sonunda kullanım devam ediyorsa yeni bir izin başvurusu yapılır, rejimde kalma süresi azami yirmi dört ay olarak yeniden belirlenir ve rejim hükümleri yeniden uygulanır.

> Birinci boşluğa "beş milyon", ikinci boşluğa "dokuz ay" gelir. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

A seçeneği uzatma süresini doğru verse de ihracat eşiğini on milyon olarak yazmış. B seçeneği eşiği doğru verse de uzatmayı altı ay olarak göstermiş. C seçeneğinde iki rakam da yanlıştır. D seçeneğindeki bir milyon ve on iki ay da bu hüküm için öngörülmüş rakamlar değildir.

Dikkat: Beş milyon dolar YYS-I ve YYS-II statülerinde de geçtiği için konular birbirine karışabilir; burada beş milyon dolar, YYS sahibi olmayan yükümlü için alternatif bir şarttır ve uzatma süresi dokuz aydır.

(MD 380)